

OSTATNIE WIADOMOŚCI

WYDANIE PRZEMYSŁOWE

3 marca 1935 r.

Prenumerata miesięczna
zł. 1-95
z odbiorem w administracji

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok V.

Kraków, poniedziałek 4 marca 1935 r.

Nr. 63

Bunt wojskowy w Grecji

Ogłoszenie stanu wojennego. — Flota grecka w rękach powstańców Samoloty bombardują okręty

ATENY. (PAT). Wczoraj wieczorem zbuntowali się urzędnicy arsenału, zwolennicy gen. Plastirasa, lecz został natychmiast stłumiony.

W całym kraju panuje zupełny spokój.

ATENY. (PAT). Ruch rewolucyjny, który rozpoczął się

wczoraj pod wieczór, w arsenale w Salamynie, w następstwie którego oficerowie, wrogo nastrojeni dla rządu, pod dowództwem mjr. Demesticha opanowali arsenał i 4 okręty wojenne, co miało być sygnałem powstania dla garnizonu w Atenach, a prawdopodobnie także w innych miastach.

Jednakże większość oddziałów pozostała wierna rządowi.

W Atenach uczestnicy buntu skapitulowali po dłuższej strzelaninie, która trwała do późnej nocy. Poddanie się arsenału i zbuntowanych okrętów wojennych oczekiwane jest lada chwila.

Wojska rządowe zajmują wszystkie punkty strategiczne. Wśród ludności panuje spokój.

ATENY. (PAT). Wojska rządowe zdobyły arsenał, w którym, jak wiadomo, wybuchł wczoraj bunt.

Samolot, wysłany w celu bombardowania floty powstańczej, powrócił dziś rano

ze śladami licznych kul.

Przywódca partii pracy, Panastasiu aresztowany został w chwili, gdy odjeżdżał do Salonik.

Specjalny korespondent Havasa donosi, że według słów ministra wojny, nie można stwierdzić, czy Venizelos jest w porozumieniu z powstańcami. Porozumienie to jednak może się ujawnić, jeżeli

zbuntowane okręty

udadzą się na wyspę Kreta, gdzie przebywa Venizelos.

LONDYN. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Aten: Według oświadczenia ministra wojny, w czasie wczorajszych walk, padło kilku żołnierzy. Powstańcy mieli

10 zabitych.

Jak przypuszczają, załoga zbuntowanego krążownika „Averoff” usiłować będzie nawiązać kontakt z Kretą.

Rząd oczekuje potwierdzenia tej wiadomości, która, gdyby okazała się prawdziwa, miałaby donieść znaczenie polityczne. Ogłoszono już

stan wojenny.

Jak słychać, flota znajduje się w rękach powstańców.

5 okrętom wojennym udało się wypłynąć na pełne morze. Rząd wysłał do dowództwa tych okrętów radiotelegram, ostrzegający, że załogi tych okrętów uważane będą za piratów.

Według doniesień jednego z dzienników,

włoskie okręty wojenne, znajdujące się na wodach sąsiednich, zwróciły się do władz z zapytaniem, jakie stanowisko zająć mają wobec rozgrywających się w Grecji wypadków?

Z prowincji przybywają do Aten znaczne posiłki. Oddziały

te maszerują ulicami stolicy ze śpiewem.

W dniu dzisiejszym ukazały się tylko 3 pisma prorządowe, które donoszą, iż rząd jest panem sytuacji. Według dalszych doniesień, zbuntował się batalion gwardji republikańskiej, który jednak, po zaciętej walce z wojskami rządowymi, skapitulował. W czasie walki tej użyto również artylerji.

Samoloty wojskowe bombardowały zbuntowane okręty wojenne. O rozmiarach szkód, wyrządzonych przez bombardowanie, brak szczegółów, wiadomo jednak, że krążownik „Averoff” odniósł poważne uszkodzenia.

Arsenał w Salonikach, otoczony jest ze wszystkich stron, tak, iż

kapitulacja powstańców

nastąpi lada chwila. Krążowniki „Averoff” i „Helli”, oraz pancerniki „Psara” i „Niki”, odpłynęły dziś rano w kierunku wyspy Kreta, gdzie wydano odpowiednie zarządzenia.

Szkoła kadetów w Atenach, która przyłączyła się do ruchu powstańczego, zdobyła rzuca w ciągu nocy przez wojska rządowe. Dowódca

szkoły miał popełnić samobójstwo.

Min. Simon jednak jedzie do Moskwy

LONDYN. (PAT). „Morning Post” wyraża dziś wątpliwość, czy minister Simon wogóle

pojedzie do Moskwy.

Dziennik przypisuje duże znaczenie

epozycji Hitlera

i twierdzi, jakoby w oficjalnych kręgach brytyjskich panowały obojętne, że wskutek wyraźnej niechęci Niemiec wobec projektu tej wizyty, ogłoszenie o wyjeździe do Moskwy utrudnić może misję Simona w Berlinie.

Dziennik przewiduje, że sprawa wizyty w Moskwie zdecydowana zostanie dopiero po powrocie Simona z Berlina.

Agencja Havasa donosi z Londynu: koła rządowe podkreślają, że powrót ministra Simona po wizycie berlińskiej do Londynu nie może być tłumaczony jako zaniechanie projektu podróży do Moskwy.

Na podstawie sprawozdania Simona po jego powrocie z Berlina

zapadnie decyzja

co do późniejszej procedury.

LONDYN. (PAT). Jak podaje agencja Reutersa, pomiędzy wizytą sir Johna Simona w Berlinie, a jego podróżą do Moskwy upłynie prawdopodobnie tylko

kilka dni.

w czasie których rząd francuski powiadomiony będzie w drodze dyplomatycznej o rozmowach, przeprowadzonych w Berlinie.

Gwałtowna powódź w Hiszpanii

MADRYT. (PAT). Gwałtowne wylewy rzek spowodowały przerwę w komunikacji kolejowej pomiędzy Madrytem a La Coruna w pobliżu Asturji.

Na wybrzeżu Baskijskiem burze uniemożliwiają wyjście

statków rybackich na morze.

Gwałtowne topnienie śniegów spowodowało wielkie powodzie w prowincji Leon. Wzbrane wody zniosły wiele mostów i spowodowały zawalenie się kilkunastu domów.

6-cio kilometrowy zator lodowy

QSTRÓW MAZOWIECKI. (PAT). Na rzece Bugu na odcinku Broki — Małkinia utworzył się zator lodowy, długości 6 km., powodując wystąpienie wód z brzegów i zalanie szeregu miejscowości, jak: Borowe, Prostynia i inne. Sytuacja poważna.

Stan wody ponad poziom normalny

Z giełdy

Obroty mniej, niż średnio, tendencja przeważnie słabsza, bardzo słaba dla dewizy na Londyn. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych 5.23%. Rubel złoty 4.55 — 4.55%. Dolar złoty 8.87%. Gram czystego złota 5.9244. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych 205.00. Funt sterl. (banknoty) w obrotach prywatnych 25.18.

AKCJE
B. Polski 92.00; Lilpop 10.15 — 10.30; Starachowice 14.60 — 14.75; Haberbusch 42.00.

malny wynosi 3.30. Zator zagraża mostowi kolejowemu. Władze przedsięwzięły szereg

Murzyni na pomoc murzynom

LONDYN. (PAT). „Daily Express” donosi, iż przybył wczoraj do Londynu ze Stanów Zjednoczonych lotnik murzyn płk. Hubert Julian wraz z 15

lotnikami murzynami.

Płk. Hubert Julian, zwany w Stanach Zjednoczonych „czarnym orłem”, zaoferował swoje usługi cesarzowi Abisynji, by

Zbliżenie japońsko - chińskie

TOKJO. (PAT). W kołach oficjalnych oświadczone, że min. Hirota zamierza udać się do Chin, celem przeprowadzenia rozmów z kierownikami rządu chińskiego, pod warunkiem, że Chiny wyrażą szczerą chęć współpracy przez zlikwidowa-

nie antyjapońskiej akcji bojkowej. (Według dziennika „Yo-

mi” wiza ta ma dojść do skutku dopiero na jesieni).

Nowiny polityczne

PLENARNE OBRADY SENATU
Porządek dzienny wczorajszego plenarnego posiedzenia Senatu był bardzo obfity. Załatwiono na wstępie ustawę o poborze rekruta oraz ratyfikowano szereg umów międzynarodowych, przyjęto w brzmieniu sejmowym kilka innych ustaw, dopiero na ostatnich punktach znajdowała się dalsza dyskusja budżetowa. Wczoraj rozpatrywano budżet Min. Opieki Społecznej i Funduszu Pracy, które po krótkiej dyskusji przyjęto.

PRACE GOSPODARCZE RZĄDU
W łonie rządu prowadzone są prace nad kilkoma projektami gospodarczymi. W pierwszym rzędzie chodzi o przeprowadzenie dalszej obniżki cen artykułów przemysłowych, głównie odczynisk kartelowych. W tej sprawie toczą się bezpośrednie rozmowy

między przedstawicielami rządu a zainteresowanymi gałęziami przemysłu. Akcja rządowa zmierza do zmniejszenia rozpiętości między cenami artykułów przemysłowych a rolniczych.

W najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów, na którym rozpatrzone zostaną już opracowane projekty ustaw gospodarczych.

AKCJA POLITYCZNA
B. AMBASADORA FILIPOWICZA
B. ambasador Tytus Filipowicz, który wystąpił przed kilkoma dniami z „Partii Pracy” wygłosił wczoraj na zaproszenie POW odczyt o potrzebie planu gospodarczego p. Filipowicz oświadczył, że ludzie, którzy zdobyli niepodległość nie zdali egzaminu na odcinku gospodarczym. P. Filipowicz jest zwolennikiem wielkich robót publicznych. Odezwa b. ambasadora w

tej sprawie uległa konfiskacji i to stało nowoło zatargu z Partią Pracy.

Obecnie p. Filipowicz powołuje do życia stronnictwo pod nazwą Postępowo-Demokratyczna Partia Pracy, która skupi elementy lewicowe obozu rządowego.

WICEMARSZAŁEK POLAKIEWICZ
ZŁOŻYŁ MANDAT

Na ręce marszałka Sejmu dr. Świątalskiego wpłynęło wczoraj pismo wicemarszałka Polakiewicza zawiadamiące, że składa swój mandat poselski. Tem samym zostało opróżnione jedno miejsce w prezydium Sejmu.

Złożenie mandatu przez dr. Polakiewicza oznacza, że podporządkował się uchwałom prezydium swojego klubu. Osobiście jednak przynuszcją, że dr. Polakiewicz nie zrezygnuje z pracy na terenie politycznym.

Hiszpania broni wysp Balearskich 447 milionów na zbrojenia

MADRYT. (PAT). Według doniesień prasy, rządowy program zapewnienia obrony wysp Balearskich przewiduje wydatki w sumie 447 milionów pesetów. Zamierzona jest budowa 12 łodzi podwodnych, 12 torpedowców, 12 kanonierek, 12 torpedowców strażniczych oraz zakup 4.600 min podwodnych o

raz 8 aparatów do zakładania min.

W Mahon zainstalowane być mają 3 stacje goniometryczne, 3 stacje radiotelegraficzne oraz rezerwuary ropy i benzyny.

Pozatem na wyspach Balearskich ma być stworzona wielka baza lotnicza

Zniżka do kin: „Adria”, „Atlantio”, „Świt”
„Bagatela” lub „Stonko”
dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”
Ważny tylko w dniu 3 marca 1935 r.

Listy z zagranicy

Nowy parlament w Turcji

(Korespondencja własna „Ostatnich Wiadomości”)

Dnia 1 marca zebrał się w Ankara nowy wybrany parlament turecki, t. zw. po turecku „kurultay”.

Jest to od rewolucji kemalistycznej piąte z rzędu zgromadzenie narodowe. Dotychczas każde zgromadzenie miało zgóry zakreszony program prac do przeprowadzenia. Pierwsze — prowadzenie wojny wyzwolitej, drugie — zawarcie pokoju (lozańskie), trzecie — przy spieszeniu odbudowy kraju, czwarte

UGRUNTOWANIE EGZYSTENCJI

drobnego rolnika, robotnika i rzemieślnika, wreszcie obecne zgromadzenie narodowe ma — w myśl odezwy wyborczej — wzmocnić poczucie narodowe, jedność narodową i kulturę kraju.

Widać z tego, że każdy „kurultay” miał i ma do wykonania pracę na pewnym ściśle określonym odcinku życia narodowego i oznacza pewien etap w życiu nowej Turcji.

Obecny „kurultay” przedstawia pewną nowość.

Oto poraz pierwszy w wyborach wzięli udział wszyscy wyborcy tureccy, zarówno mężczyźni, jak i kobiety, zarówno mahometanie jak i innowiercy, zarówno turecy, jak i przedstawiciele mniejszości narodowych: greków, ormian, i żydów. Były to więc pierwsze wybory powszechne, i jakkolwiek nie bezpośrednio. Obowiązująca bowiem jeszcze obecnie ordynacja wyborcza przewiduje wprawdzie wybory elektorów, którzy dopiero następnie przystępują do wyboru właściwych posłów.

Ponadto system parlamentarny obecnej Turcji zawiera jeszcze jedną „curiosité”; ponieważ od roku 1927 istnieje w Turcji system jednopartyjny i formalnie zalegalizowaną jest tylko jedna partja, mianowicie republikańska partja ludowa, więc do wyborów wystawiona

TYLKO JEDNA LISTA KANDYDATÓW

ulożona i zatwierdzona przez zarząd stronnictwa, którego przewodniczącym jest obecny prezydent Turcji, Ata-Turek, (który do niedawna nazywał się Kemal-Pasza).

Ozorek w wodzie

(A. E.) Jesienią ubiegłego roku wędrował prawym brzegiem Wisły pan Leon Ozorek, będący w stanie gazowym.

Tak długo lubował się widokiem królowej rzek polskich, aż wreszcie bęknął do wody.

W wodzie odrazu wytrząsnął, a że pływał bardzo kwapko, więc ryknął wielkim głosem:

— Ratunku!!!

Nad brzegiem zebrała się kupa ludzi, ale żaden nie kwapił się z pomocą.

Jakiś młodzieniec zrzucił z fantazji czapkę i palto, złożył je równiutko na ziemi i rzekł do zebranych.

— Już niejednego wyratowałem. To dla mnie nie nowina.

A pan Ozorek tymczasem łapał powietrze ustami, jak ryba i rękami machał coraz prędzej.

Młodzieniec zdjął marynarkę, założył ręce i rzekł:

— Niedawno temu jedną babę z dwójkiem dzieci wyciągnąłem z łódki w wodzie!

Zaczął zawiązać rękaw od koszuli.

A pan Ozorek coraz częściej nosem wody dotykał, rękami ruszał zaś słabiej i słabiej

Jednakże już w poprzednich wyborach, w roku 1931, wstawiono na listę kandydatów kilku „niezależnych”, którzy nie należą do republikańskiej partji ludowej.

Uczyniono to dlatego, aby posiadać w parlamencie mimo wszystko pewien czynnik krytyczny. Początkowo próbowano

UTWORZYĆ SPECJALNĄ PARTJĘ GPOZYCYJNĄ

próba ta jednak dała wynik wręcz nieoczekiwany. Wciągnięto bowiem do opozycji przed stawiciele fanatyków religijnych, którzy wywołali

KRWAWE POWSTANIE

na tle religijnem w miejscowości Menemen.

Odtąd unika się dalszych prób ze stronnictwem opozycyjnym, a oddaje się tylko na legalnej liście kilka miejsc w parlamencie, niezależnym. Nieza-

leżni, stawiani na listę kandydatów do parlamentu, wybierani są od czasu powstania w Menemen z wielką ostrożnością.

Obecny „Kurultay” liczy trochę więcej posłów, aniżeli poprzednie, mianowicie 399, z czego 17 kobiet i 13 niezależnych. Do niezależnych należy również czterech przedstawiciele mniejszości narodowych, mianowicie 2 greków, 1 ormianin i 1 żyd.

Wszyscy oni oświadczyli, że reprezentują nie mniejszości narodowe, lecz cały naród turecki.

Każdy „Kurultay” wybrany jest na 4 lata i w pierwszym dniu zgromadzenia wybiera na ten sam okres czasu prezydenta republiki. Piąte zgromadzenie narodowe, podobnie, jak i poprzednie, wybrało na ten pierwszy urząd w państwie Ata-Turka.

„Rycerski turniej” w Mokotowie

15 letni nieorostek oskarżony o zbrodnię

Wczoraj na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym zasiadł znowu nieletni, któremu akt oskarżenia zarzuca dokonanie zabójstwa.

Przebieg zbrodni przedstawia się następująco:

Powracających do domu Stanisława Dziecinę i Juliana Czujkiewicza o przezwisku „Kus” spotkał na ul. Madalińskiego w Mokotowie również nietrzeźwy Mieczysław Siedlecki. Dziecina i Siedlecki mieli się z sobą „na pienku”. Od kłótni doszło do bijatyki.

Mieczysław Siedlecki zdjął marynarkę, koszulę i nawpółnagi przystąpił do „dżentelmeńskiego” udowodnienia swojej „racji” w sporze. Dziecina przyjął wyzwanie. Dzielnym sekundant, Julian Czujkiewicz, znał

doskonale przepisy mokotowskiego kodeksu honorowego i czynnie przeszkadzał publiczności, która się tłumnie zebrała, w rozdzieleniu walczących. W pewnym momencie Dziecina zdołał przekonać Siedleckiego o wyższości swojej „racji”, t. j. siły.

Siedlecki ledwo żyw opuścił pole walki, chroniąc się do swego domu.

Ta niehonorowa ucieczka Siedleckiego spowodowała, że Czujkiewicz, herbu „Kuks”, po stąpił jeszcze więcej niehonorowo.

Dobiegł do mieszkającej w pobliżu rodziny Dziecinów i zawia domił, że jej członkowi grozi niebezpieczeństwo. Na ten alarm cała rodzina stanęła pod bronią. Na miejsce boju ruszyli oj-

64 lata więzienia

Sąd Apelac. w Warszawie ogłosił wczoraj wyroki łączne co do dwu groźnych bandytów, którzy w sumie, za liczne krwawe rozboje, byli skazani na 64 lata więzienia.

A więc, 26-letni Józef Rembowski, karany już wielokrotnie, co do którego uprawomocniło się szereg skazujących wyroków za napady i zabójstwa w ogólnej sumie 37 lat. Sąd Apelac. skazał go na łączną karę 15 lat więzienia z pozbawieniem praw na okres lat dziesięciu.

Drugi gagatek, też stały „kli-

jent” więzienia, 24-letni, Wacław Boniecki (mieszkaniec wsi Błędy, pow. Grójec) za rozboje i morderstwa w siedmiu wypadkach, został skazany ogółem na 27 lat więzienia. Sąd Apelac. wczoraj wymierzył temu zbiegi łączną karę 15 lat więzienia z pozbawieniem praw na lat dziesięć.

Dużo wody upłynie w Wiśle, zanim ci dwaj zbrodniarze odzyskają wolność. Krew niewinnych ofiar, ociekająca z rak Rembowskiego i Bonieckiego, wymaga najsurowszej represji.

Piękna Helena z narożnika

Nieostrożność i pochopność do wypowiedzania swych myśli i uczuć zapomocą słów wielce nieparlamentarnych — odpokutuje przez 3 miesiące za kratą, 18-letnia Helena Kiełbasińska.

Nie stosując się do przepisów, regulujących spacerowanie z t. zw. czarną książką — piękna Helena z narożnika jednej z ruchliwych ulic stołecznego gro-

du — kursowała na niedozwolonym odcinku. Na zwróconą sobie uwagę przez post. Walawskiego, odpowiedziała stekiem słów, zaczarpiętych z właścicielskiego takim paniom słownika, podkreślając stopień swego zdenerwowania pięścią.

Na rozprawę w Sądzie Apelac. w Warszawie przybyła awanturująca się dama, kokietująca uśmiechem panów sędziów o złagodzenie jej kary.

Na nic się jednak zdały manewry Heleny Kiełbasińskiej, albowiem Sąd Apelac. przyznał słuszność wyrokowi I instancji.

Młodziacy bratobójca

LUBLIN. W folwarku Dys, pod Lubartowem, między dwoma braćmi Suprynami, wynikła awantura, gdyż starszy brat Andrzej, nie pozwolił młodszemu Pawłowi pójść na zabawę.

W trakcie awantury, podniecony oporem brata, Andrzej, rzucił się na niego, usiłując go pobić. Wówczas Paweł chwycił leżący obok nóż kuchenny i zadał nim starszemu bratu szereg śmiertelnych uderzeń. Po kilku minutach Andrzej Supryn wyzionął ducha.

Młodziacy bratobójca stanął przed Lubelskim Sądem Okręgowym, gdzie obrońca jego udowodnił działanie w obronie koniecznej. Za przekroczenie granic obrony, Sąd skazał Pawła Supryna na rok aresztu.

A A) TAPCZANY higieniczne automatyczne patentowane 3722 złotych 50 oraz nowoczesne kuzetki, otoma ny Warunki dogodnie. Wywózna **TWARDA 3.**

PLYTY 40 gr nowe 70 gr najnowsze 1.30, zamiana płyt Sprzedaż i kupno telefonów „Przebój”, Żelazna Nr 84 — 19.

7 ZŁOTY TYGODNIOWO Zyrardole. Radiodbiorniki, Patelony, Płatery, Wyżymaczki, Naczynia kuchenne Najtańszej Pańska 40/22 Tel 607-74

Walka o grypsy

Znani na terenie białostockim przestępcy: Wolf i Mikołaj Jabłonko i Michał Borowski, znalazłszy się w więzieniu, postanowili nawiązać nielegalnie kontakt ze światem i w tym celu skrobnęli kilka t. zw. gryp-

sów. Zamierzenia więźniów sparaliżował w porę strażnik. Józef Dołyński. W trakcie, gdy usiłował on odebrać nielegalną pocztę — więźniowie oparli się temu i dotkliwie go pobili.

Sąd Okr. w Białymstoku wszystkim trzem wymierzył po 6 miesięcy więzienia.

Wczoraj Sąd Apelac. w Warszawie wyroki te utrzymał w mocy.

Gwałcieł, postrach panien z Powiśla

— Jak się masz, Genia! Genia! jak się masz?! — w ten sposób witał nieznaną sobie p. Henrykę M., idącą brzegiem Wisły w towarzystwie swego narzeczonego, p. Stanisława Kołodziejskiego, znany zawadziak nadwiślański, 26-letni Wacław Okrasa.

Gdy w odpowiedzi panna Henryka zwróciła uwagę nieznanemu, że widocznie wziął ją za kogo innego, Okrasa wówczas dobył nóż i rozkazująco rzekł do Kołodziejskiego:

— Możebyś się pan tak odwalił?! Kurz, kurz, łapiduch! Kołodziejski, widząc skierowany ku sobie szpikulec noża, niezwłocznie oddalił się w stronę miasta na poszukiwanie policjanta a tymczasem Okrasa chwycił pannę Henrykę mocno za rękę i mimo oporu, zawłókł nad brzeg Wisły.

Steroryzowana panna począła wzywać pomocy, lecz Okra-

sa szturchającami i kopaniem zamknął jej usta, które nie rozwarły się już więcej w ciągu kilku godzin.

Ciemna noc czerwcowa i bez ludzi

SPRZYJAŁO ZBRODNI tego opryszka. Mimo gróźb ze strony jego

NAPASTOWANA DZIEWCZYNA STOCZYŁA ZACIĘTĄ WALKĘ, W CZASIE KTÓREJ WPADŁA DO WISŁY.

Za włosy Okrasa wyciągnął omdlałą swą ofiarę, poczem bez trudu przystąpił do dzieła...

Już świtało, gdy zmachany Okrasa zdrzemnął się w parowie. Korzystając z tego, pobita fizycznie i moralnie, wyrwała się p. Henryka z rąk oprawy i chwilem krokiem dowlokła się do domu.

A tymczasem Kołodziejski w towarzystwie policjanta czynił usilne poszukiwanie narzeczonej i jej prześladowcy. Ale po-

moc okazała się spóźniona.

W kilka dni później Okrasa usiłował pogodzić się z panną Henryką, a gdy natrafił na kategorię odmowy, ukrywał się przed policją.

Za ten wycieczny zbrodnicy Sąd Okręgowy skazał Okrasę na 4 lata więzienia. Przy wymiarze kary Sąd wziął pod uwagę jego uprzednią karalność złą opinie awanturnika i gwałciciela (Okrasa ma na sumieniu jeszcze inne ofiary) oraz niesłychanie brutalny i okrutny sposób dokonania przestępstwa.

Na wczorajszą rozprawę w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, który zatwierdził wyrok był sprawozdany gwałcieł, postrach Powiśla, stał się odrodkiem zainteresowania publiczności która na czas rozprawy została usunięta z sali. Względem moralności wszak nie pozwalała, aby podobne sprawy były omawiane jawnie.

KRZYK W NOCY

WSTRZĄSAJĄCE GROZĄ DZIEJE STRASZLIWEJ TAJEMNICY

STRESZCZENIE.

Inżynier Roman Larecki miał 25-letnią żonę Helenę i 7-letnią córkę Zosję. Latem mieszkali w jego willi w Milanówku. Pani Helena z córką była na wsi cały dzień, Roman zaś przyjeżdżał dopiero na kojącę.

Pewnego dnia, akurat w dzień imienia córki długo nie przyjeżdżał. Helena i Zosia, wyczekując go, ujrzały, jak ich sąsiad Kołowicz liczy wielkie ilości pieniędzy. Potem jakiś pan, z postaci do złudzenia przypominający Romana nagle wszedł do pokoju Kołowicza, napadł na niego i po krótkiej walce zamordował go.

Helena kazała Zosi przyrzec, że nigdy nikomu nie powie ani słówka o tem, co widziała i słyszała. Zosia przyrzekła. Wtem usłyszały, że Roman wraca. Zatrzymał się przed sypialnią żony.

Roman nie wszedł jednak do pokoju. Helena nie odezwała się, pomyślał więc, że śpi. Po chwili ona wraz z córką weszły do salonu. Roman siedział przy biurku. Wstał i ruszył ku nim.

Roman nie dostrzegł w mroku żony i córki. Nie podszedł do nich. Wziął rewolwer i chciał się zastrzelić, w ostatniej chwili wszakże cofnął się. Helena wyszła cichutko. Nazastrzelił ją rana Roman wszedł do jej pokoju.

Roman zapytał żonę, czemu tłumaczy się jej błąd i zmieszanie. Wtem nagle Zosia zemdlła. Matka rzuciła się, aby ją ratować.

Zosię ocucono i Roman wrócił do miasta. Tymczasem przychodząca sprzątać do Kotowicza stara Maciejowa, stwierdziła zgon Kotowicza. Zawiadomiła o tem władze, które skrzętnie zbierały wszystkie poszlaki.

Gdy Helena ujrzała sędziego śledczego, wchodzącego do jej domu, zbladła śmiertelnie.

Helena krzyknęła:

— Wielki Boże, czyżby już wiedzieli?

I czuła, że mdleje na samą myśl o tem, co się teraz stać może.

Weszła do salonu, jakby wlokąc na barkach jakiś miążdzący ciężar, zgarbiona, przybita, ale.. zdecydowana.

Sędzia śledczy powitał ją z dobroliwym uśmiechem, mówiąc:

— Pani będzie łaskawa wybaczyć mi, że ośmielałam się panią fatygować, ale tej nocy dokonano morderstwa o dwa kroki od willi pani, niemal u samych drzwi... Zabito człowieka... Chodziło, za pewne, o okradzenie go... Pozwalam sobie więc przybyć do pani z prośbą o pewne informacje...

— Do mnie?! A jakich ja mogę panu udzielić informacji w tej sprawie? Cóż ja mogę mieć wspólnego z tem wszystkim? Nie wiem nawet, jak się nazywa ten, który zamieszkuje w sąsiedniej willi, jak pan zapewne już wie, zaledwie od paru dni. Może pan zechce wyjaśnić, o co właściwie panu chodzi?

— Proszę pani, tej nocy padł strzał w willi sąsiadującej z willą pani. Okno u pani było otwarte. Możliwe, że państwo spali i nie słyszeli wystrzału, ale może ktoś z domowników przypadkowo usłyszał wystrzał, może się przebudził, spojrzął i ujrzał napastnika?

— Oczywiście, że to możliwe. A o której godzinie dokonano morderstwa?

— Około północy.

— Teraz rozumiem, dlaczego mój mąż i ja nic nie słyszeliśmy. Ja się położyłam zaraz po dziesiątej, a mąż mój wrócił do domu wnet potem. Zresztą, nie widziałam go już w nocy.

— Chwilowo jest nieobecny?

— Codziennie o dziewiątej z rana jeździ do biura do Warszawy.

— Jeżeliby pan Larecki usłyszał coś podejrzanego w nocy, zapewne podzieliłby się z panią swoimi wrażeniami?

— I ja tak sądzę. A nie powiedział mi ani słowa.

— Szanowna pani ma, zdaje się, milutką córeczkę siedmio czy ośmioletnią. Gdzie to dziecko spija? Może obudziło się?

— Nie, proszę pana. Spała w moim łóżku i nie obudziła się, bo zauważyłabym to.

Powiedziała to głosem tak nerwowym i drżącym, że wzbudziła tem niemałe zdziwienie u Krzymowskiego.

Spojrzął przenikliwie na panią Helenę.

Ona zaś, pod jego spojrzeniem, mimowoli opuściła oczy.

Zdawało się jej, że serce jej całe zalało się krwią.

Krzymowski zapytał:

— Czy mógłbym ujrzeć dziecko?

Z drżeniem w głosie odparła nieszczęsna kobieta:

— Ależ, oczywiście, może pan... bezwarunkowo... skoro pan tego pragnie... Chociaż... przyznam się panu... Zosia jest dziś trochę niezdrowa... bardzo zmęczona... to też, chętnie panu służę, ale tylko w wypadku, gdyby to było doprawdy tak konieczne...

Sędzia śledczy pomyślał:

— Ho, ho... Nie chce mnie dopuścić do dziecka. Coś w tem musi być!...

Helena mówiła tymczasem dalej:

— Miała dziś rano nawet konwulsje... jakby atak nerwowy...

— Czy to jej się częściej zdarza?

— Właśnie, że nie... Dopiero pierwszy raz. Dlatego właśnie obawiam się ją niepokoić. Wszakliki wstrząs może być dla niej bardzo szkodliwy.

Krzymowski gotów już był zgodzić się, gdy nagle na progu zjawiła się Zosia.

Wpatrzona w matkę, podeszła do niej i niepytana, rzekła:

— Nie, mamusiu... Nic nie słyszałam... Spałam całą noc, nie budząc się nawet na chwilę.

Łzy trysnęły z oczu Heleny...

Spazm ścisnął jej serce. Szybko odwróciła się, nachyliła się i ucałowała Zosię.

Krzymowski rzekł:

— Pozostaje mi jeszcze tylko przepytac domowników.

Pani Larecka zadzwoniła i kazała pokojówce sprowadzić kucharkę i lokaja.

Po chwili oboje już byli na miejscu.

Oświadczyli, że nic nie słyszeli.

Poszli spać o dziesiątej, spali bez przerwy do rana.

Dowiedzieli się o wszystkim dopiero od przechodniów ulicznych, gdy zapytywali, co to za zbiegowisko.

Krzymowski zwolnił ich.

Wyszli z pokoju.

Gdy wszakże pokojówka chciała wyjść za nimi, Krzymowski zatrzymał ją:

— Niech panienka jeszcze poczeka małą chwileczkę — powiedział. — Chciałbym pomówić z panienką parę słów.

Marysia zatrzymała się, nieco zmieszana.

Sędzia śledczy rzekł:

— Zapytam tylko o to, co tamtych. O której godzinie panienka poszła spać?

Marysia, przerażona, spojrziała beznadziejnie i wyczekując na Helenę, poczem zaczęła bełkotać coś niewyraźnego.

Widać było, że oczekuje ze strony swej pani jakiegoś znaku, gestu, mrugnięcia.

Krzymowski musiał to zauważyć, bo nagle stanął między nimi i rzekł:

— Niechże panienka niczego się nie boi, bo niema czego. Proszę powiedzieć całą prawdę.

Marysia odezwała się wreszcie:

— Położyłam się wczoraj późno... Później, niż zwykle... Zresztą, pani już pewno panu wszystko powiedziała...

— Ale dlaczego później, niż zwykle?

— Czekaliśmy na pana, który tym razem wrócił dopiero po północy.

— Ale panienka chyba tak długo nie czekała na pana?

— Owszem, czekałam prawie do północy... razem z panią i panienką.

— Panienka chce powiedzieć: prawie do dziesiątej?

— Nie Do północy. Było wpół do dwunastej, gdy weszłam do pokoju pani. Dzwoniła, bo chciała, żebym Zosię rozebrała i położyła do łóżka.

Krzymowski zmarszczył brwi i milczał przez krótką chwilę.

Zapytał wreszcie:

— Czy panienka jest najzupełniej pewna tej godziny?

— Ależ tak, najzupełniej.

Była w tych zeznaniach sprzeczność, która musiała uderzyć sędziego śledczego.

Czemuż pani Larecka twierdziła, że położyła się o dziesiątej?

Dlaczego utrzymywała, że mąż jej wrócił o parę minut zaledwie po niej?

Przecież to nieprawda!...

Pocóż więc kłamała? Dlaczego? W jakim celu? W czyim interesie?

Sędzia śledczy spojrzął na Maryskę i rzekł:

— Więc panienka utrzymuje, że była około północy w sypialni pani Lareckiej? O tej porze właśnie dokonano morderstwa. Padł strzał. Czy panienka go słyszała?

— Owszem. Zwróciłam nawet na to uwagę pani. Ale pani, choć stała właśnie w oknie, nic nie słyszała. Tak przynajmniej mówiła.

— Panienka nie wyszła z domu? Nie zauważyła nic podejrzanego?

— Nie.

— Czy to już wszystko, co panienka mi ma do powiedzenia?

— Tak, to wszystko, proszę pana... Więcej nie mam nic do powiedzenia — dodała, ociągając się.

— Dziękuję. Może panienka odejść.

Gdy wszakże odchodziła, szepnęła jej:

— Proszę przyjść za godzinę na posterunek policyjny.

Ujrzała, że gwałtownie zbladła i zmieszana się straszliwie.

Pomyślał sobie:

— Dziewczyna kłamie. Może z pewnością jeszcze niejedno powiedzieć. I powie. Moja w tem głowa.

Marysia wyszła z pokoju.

Krzymowski znów uśmiechnął się powabnie i zwrócił się do Heleny, mówiąc wesoło:

— Rozumiem, dlaczego pani ukrywa przede mną prawdę i nie mam pani za złe, że mnie pani zwiodła, aby uchronić się później od nieprzyjemnej konieczności świadczenia w sądzie. A jednak muszę pani powiedzieć, że sprawa jest poważna i zasługuje na to, żeby pani się dobrze namysliła...

— Doprawdy, nie rozumiem pana — przerwała mu Helena.

— Niechże łaskawa pani nie udaje, że mnie nie rozumie. Mówię przecież najzupełniej wyraźnie. Pani sobie, zapewne, tak myśli: „Jeżeli powiem, że nic nie widziałam, dadzą mi spokój i będzie po wszystkim. Milcząc, ocalam się od przykrych skutków, zwłaszcza zaś wałęsania się po sądach.” I mówiąc to sobie, ma pani najzupełniejszą słusność. A ja też nie nalegałbym, gdyby chodziło o drobną kradzież. Ale tu w grę wchodzi przecież morderstwo!...

— Raz jeszcze bardzo pana proszę — usiłowała przerwać mu Helena.

Krzymowski wszakże mówił dalej:

— Łaskawa pani wybaczy, jeszcze nie skończyłem. Przed chwilą pani mnie zapewniała, że pani położyła się kilka minut po dziesiątej i że pani zaraz potem zasnęła. Otóż, proszę mi wybaczyć, jeżeli wyrażę się brutalnie, kłamała pani. Nie kłamała się pani aż do północy. Ani pani, ani córeczka...

— Ależ zapewniam pana — usiłowała coś rzec Helena.

— Niech pani nie zaprzecza. Pokojówka pani to twierdzi.

— Myli się...

Dalszy ciąg jutro.

POŻERACZ SERC KOBIECYCH

Powieść-reportaż z tajników potwornej afery w świecie arystokracji

STRESZCZENIE.

Sprytny aferzysta, Montemort postanowił wyzyskać jedyną dziedziczkę, niedotkniętą przez kryzys: miłość. Z pomocą swego agenta urodziwego Stefana Noderskiego uwikłał w swe sieci dwie kobiety — matkę i córkę: Melę i Lilę Kunic-Lamockie.

Noderski uwikłał obie i wreszcie wymusił na matce by zgodziła się na jego małżeństwo z Lilą Nieszcześliwą Kobietą, znajdującą się w szponach aferzysty który wyludził od niej grubą sumę, a przytem rozkochana w nim, uległa.

Będąc narzeczonym Lili Noderski zalecał się jednocześnie do skromnej ekspedientki, ze sklepu z konfekcją męską na Marszałkowskiej, Teci Ziarskiej. Dziewczyna zrobiła na nim wielkie wrażenie i postanowił uczynić ją swą kochanką. Po długich zabiegach udało mu się obudzić w sercu dziewczyny uczucie, zerwać nawet z jej ust pocałunek.

Słubu swego z Lilą Kunic-Lamocką nie mógł ukryć przed Tecią ale wylumaczył to tem że jest zmuszony się ożenić, gdyż inaczej dziewczyna targnie się na swe życie.

W tym samym czasie Noderski na polecenie Montemorta zaprosił do swego dawnego kawalerskiego mieszkania dawnego agenta Biura Miłości, Wymirskiego, który dyrektorowi groził szantażem. Ów Wymirski zdrasnął się zatrutym styletem i zmarł a cmió tego Noderski spalił chemicznie świadkiem tego była przypadkowo pani Mela Kunic-Lamocka, co spowodowało w niej wstrząs nerwowy, graniczący z pomieszaniem zmysłów.

Nikt nie miał podejrzeń, że Noderski może być zamieszany w sprawę tajemniczego zniknięcia Wymirskiego, z wyjątkiem Zygmunta Przybosza, byłego narzeczonego Lili. Nie mogąc dowieść jego winy wyzwał Noderskiego na pojedynek, w którym ciężko postrzelił swego rywala.

Przed pojedyńkiem Noderski skłonił matkę Teci, by w razie jego śmierci, przytęła pewną sumę pieniędzy i wyjechała leczyć chorą Tecię. Pani Ziarska dowiedziawszy się o ciężkiej ranie Noderskiego, skłamała przed córką, że został on zabity w pojedynku, pragnęła bowiem przerwać nie miłości którą uważała za niebezpieczną i grzeszną. Wyjechały więc obie, nie zostawiając adresu.

Montemort zmusił Noderskiego do uwiedzenia młodej milionerki Amerykanki, Mary Young, córki milionera dziwna, nie znoszącego Europejczyków. Z nią Noderski wyjechał do Zakopanego, gdzie przypadkowo spotkał Tecię i Przybosza, starającego się o jej rękę.

Od Przybosza Teci dowiedziawszy się, jakiego to człowieka pokochała. To też, kiedy Noderski przybył do niej w odwiedziny, chcąc nawiązać do porozumienia z swą ukochaną, wskazała mu drzwi. Zrozpaczony postanowił przedewszystkiem usunąć ze swej drogi Montemorta, zmuszającego go groźbami do nowych intryg.

Na wylocie w pobliżu Morskiego Oka znalazł się sam na sam z Montemortem nad brzegiem przepaści, w którą go strącił, poczem nieśki samochodem do Zakopanego. Montemort ją wydobyci z przepaści żywego, a Noderskiego aresztowano. Noderski jednak został wypuszczony z więzienia, gdyż Montemort nie podtrzymał oskarżenia, jakoby był nymfomanią w przepaść. Chodziło mu o to, by doprowadzić do skutku sprawę szantażu. Udało mu się to i wyludził od ojca Mary milion dolarów. Rozczarowana dziewczyna przysięgła niewiernemu koc hankowi zemstę.

W Warszawie Noderski zawiązał ponownie stosunki z Tecią i zdawało się, że wszystko jest na najlepszej drodze. Pomysłowa Amerykanka zakradła się do mieszkania Noderskiego i odegrała scenę miłosną, zawiadomiwszy przytem Przybosza i Teci, że właśnie spędza noc z Noderskim. Tęcia istotnie zobaczyła swego ukochanego w ramionach Mary.

Zrozpaczony Noderski postanowił się zemścić na sprawcach swego nieszczęścia, sam jednak wpadł w ręce Montemorta i Cabulskiego którzy go uwięzili w podmiejskim domu.

„LEPSZE DAŻENIA ŁOTRYKA“

Montemort zbliżył się do związanego Noderskiego i poklepał go po ramieniu.

— Żle, ptaszku, zaczyna wojować z Montemortem; źle!.. I co ci z tego przyszło?... Dziewczy-

ka, którą z moją pomocą i moich ludzi mógłbyś mieć z łatwością na własność, wyjdzie teraz zamaż za Przybosza. To cię na pewno najwięcej boli. Domyślam się tego. Oto jedna porażka w walce ze mną. Druga — to ta, że znów będziesz goły, jak święty turecki i zejdziesz pewnie na psy. Mam wiele wątpliwości, czy uda się przekonać starego Younga, by uznał cię za zięcia. Wyciągniemy od Mary trochę jeszcze pieniędzy, ale nawet nie wiem, czy uda się wiele. Stary może nie będzie już chciał tracić nowych setek tysięcy. Może przyjdzie się zadowolnić dziesiątkami tysięcy dolarów. Trudno. To nie będzie i tak najgorszy interes!..

Montemort włożył kapelusz, jakby się szykując do odejścia. Na progu jeszcze odwrócił się i rzekł do Noderskiego:

— Przypominam ci, żebyś nie zamierzał urządzić jakichś kawałów, bo wtedy bez ceremonii przejdiesz się na łono Abrahama!.. To chyba wszystko, co miałem ci do powiedzenia.

— Ja chciałem jeszcze z panem dyrektorem, że tak powiem, trochę porozmawiać — odezwał się Cabulski.

— Proszę — odparł Montemort.

Przeszli do następnego pokoiku. Noderski pozostał sam ze związanymi rękami i skrępowanymi nogami. Nie mógł się nawet poruszyć. W duszy jego wrzała wściekłość. Minął bez śladu stan przygnębienia. Teraz pragnął tylko kary na tych lotrów.

Zaciskał zęby, żeby nie rzucić w twarz Montemortowi przekleństw i złorzeczeń. Zdawał sobie sprawę, że byłoby to bezcelowe. Rozśmieszyłyby tylko swą beznadziejność tego szubrawca bez krzty sumienia.

Tymczasem Cabulski szeptał do ucha Montemorta:

— Panie dyrektorze, jakto? To pan ma zamiar go oddać tej Amerykance, a on nam potem bigosu narobi? Przecież jak tylko znajdzie się na wolności, to nam policjantów sprowadzi na kark!.. Czy pan dyrektor jest taki pewny siebie, że jak on naszczeka, to nas nie wpakują do mamra, że tak powiem?..

— Niech się pan uspokoi, panie Cabulski! — odpowiedział Montemort. — Czy ja jestem taki naiwny?.. Niech pan robi tylko to, co panu powiedziałem. O resztę może być pan spokojny. Teraz mamy okazję wydobycia tej Amerykanki, na ile się jeszcze da. Zrobimy to. Pan będzie miał w tem swoją dobrą część. Może pan być spokojny. Pan wie, że Montemort nie krzywdzi tych, którzy z nim porządnie pracują. Jestem z pana bardzo zadowolony. Zdaje się, że pan już uzbierał dość okrągłą sumkę. Czyż nie tak?..

Jutro ukaze się dalszy ciąg sensacyjnej powieści p. t. TOWAR NR. 1

— Nie można powiedzieć, panie dyrektorze, tak jest... Ale..

— Cóż takiego? — spytał Montemort ostro.

— No nic, że tak powiem... Tylko myślałem, że pan dyrektor da mi jakąś robotę z kobietami, jak to było mówione. Mówił dyrektor, że zapozna mnie z różnymi damami eleganckimi i zabawię się. A narazie to aby na ulicę mnie pan dyrektor puszcza...!

— Aha! Jednym słowem chciałby pan trochę znajomości w lepszych sferach? Rozumiem!.. Znudziły się panu te zwyczajne dziewczynki, które pan poznaje na dancinogach. To bardzo chwalebnie, że pan ma takie lepsze dążenia, bardzo to pochwalam... Zrobi się i to, panie Cabulski, zrobił... Czy pan sobie naprzykład przypomina niejaką pannę Zuberską?..

— Tę niby, co pan dyrektor napuścił na hrabiego, a ja ich na flagrancie złapałem?... Cwana dziewczyna, owszem, niczego...!

— Otóż zapoznam pana z nią na początek. Z nią nie będzie żadnego interesu, ale ona ma sporo znajomych i wtedy się rozpatrzmy. Ostatnio żyje bardzo serdecznie z hrabiną Danutą Wisłowiczową, która ogromnie ostrożnie zdradza swego męża, gdyż boi się wyrzucenia na bruk, a nie ma żadnego majątku... Pomyślimy o tem wszystkim. Narazie niech pan każe pilnować Noderskiego, żeby się nam nie urwał. Z Amerykanką sam poprowadzę sprawę. Niech pan będzie dobrej myśli, panie Cabulski. Do widzenia.

Montemort podał Cabulskiemu rękę i wyszedł. Cabulski poświęcił mu na schodach, poczem wrócił do pokoju, w którym znajdował się Noderski. Siadł naprzeciw uwięzionego na krześle, jak na koniu, opierając się brodą o poręcz krzesła.

— No i co, panie hrabio? — zagadnął. — Wpadło się, co?.. Z naszych rączek bez zębów hrabia wyjdzie, jak amen ciociu!..

Pomacał swoją twarz, gdyż odczuwał jeszcze ból.

— Cabulski swoich zębów nie daruję, nie!.. Jeszcze hrabia zobaczy, jak się będę umizgał przy nim do młodej mężateczki, do tej panny Teci, którą tu sobie z Wysakiem na zabawę przywieziemy!.. Będzie frajda, co?.. Czekaj, draniu! Ja ci zapłacę za moje zęby, zapłacę, że cię cholera weźmie!.. Tu, na twoich oczach będziemy się, że tak powiem, zabawiali!.. Będzie ci przyjemnie?.. Oczy ci ze łba wylizają, zobaczysz!.. Aby za te moje zęby!.. Myślisz że sprzedamy cię tej czarnej Amerykance na żywego? Nie bój się! W pakunczku do niej pojedziesz, jak kotlecik siekany!.. Żeby wiedział, że już jutro cię odwożą, tobym cię już dzisiaj tak urządził, żebyś ledwie zipał. Muszę trochę poczekać. Ale ja jestem cierpliwy!.. Ja swoje odbiorę!.. Za moje zęby!..

Wynurzenia Cabulskiego przerwał Wysiak, który wszedł do pokoju z butelką koniaku, opróżnioną do połowy.

— Cabuś! — wołał od progu. — Jak żyję, nie piłem takiego koniaku!.. Masz, przyniosłem, żebyś też spróbował!.. Ale zostaw jeszcze i mnie!.. Daj skoszować i temu facetowi — wskazał zamasytym gestem Noderskiego, — niech wie, co jest dobrego na świecie, chociaż jest uwiązany na sznurku!..

Dalszy ciąg nastąpi

Błąd słuchaczy i błąd radja

Zdawałoby się, że niema bar dziej jednostronnego kontaktu, jak między radjem a słuchaczami. Są oni napozór bierną masą, która ogranicza się tylko do wysłuchiwania audycji, narzucanych im zgóry. W jakżeż innym położeniu jest publiczność teatralna lub kinowa, która ma prawo wybierać te programy, które ją specjalnie interesują.

Jednak słuchacze radja ma ją również możliwość wyboru. Jeśli odnoszą się do radja, nie jak do mechanizmu, ale jak do instrumentu żywego przez wartości intelektualne i artystyczne, jakie promieniuje — wówczas program radjowy odstąpi przed słuchaczem swą różnorodność, zastosowaną do gustów i upodobań odmiennych typów słuchaczy.

Nie słuchać mechanicznie wszystkiego — ale wybierać ty!

ko rzeczy odpowiednie dla swego smaku i swoich zainteresowań, a radjo stanie się naprawdę źródłem pożytku i przyjemności.

Drugi błąd w dotychczasowych stosunkach między radjem, a słuchaczami, popełniany był właśnie przez radjo. Przez dłuższy czas sądzono, że w podstawowych założeniach radja istnieje jakaś konieczność nieuchronna ograniczenia roli abonentów do słuchania. W tem przekonaniu tkwiła krzywda do słuchacza, tak, jak w przekonaniu o jednostajności programów radjowych, tkwiła krzywda radja.

Nadawanie programu radjowego bez kontrolowania opinii słuchaczy należy już w Polskim Radjo do bezpowrotnej przeszłości. Biuro Studiów zwróciło uwagę na słuchacza,

jako na istotę żywą, czującą i myślącą, istotę, która ma swe upodobania, skłonności, a przede wszystkim wyrobione zdanie o świecie i jego zjawiskach. Tak więc, jak autor dociera do słuchacza z wynikami swej pracy intelektualnej — tak też i słuchacz, ma prawo zakomunikować autorowi czy radju swe wrażenia, opinie, dezycjeraty, sugestje i wnioski krytyczne.

Słuchacze zareagowali wspaniale na wieść o tem, że radjo chce znać ich stanowisko wobec nadawanych programów. Ze wszystkich stron Polski do rozgłośni radjowych posypały się listy, które świadczą o żywej potrzebie kontaktu słuchacza z twórcami programu radjowego. Jeszcze w listopadzie ubiegłego roku do wszystkich rozgłośni przychodziło zaledwie 5.000 listów od słuchaczy a już w grudniu było ich 20.000. Wprowadza to nawet zdziwienie Międzynarodowej Unji Radiotelegraficznej, która w swym ostatnim miesięcznym biuletynie podkre-

śla kontakt Polskiego Radja ze swymi słuchaczami, dając taką statystykę: radjofonja holenderska otrzymała w grudniu od swych słuchaczy 200 listów, radjo włoskie — 3.500, a Polskie Radjo — 21.000. Jest to prawdziwy rekord w stosunkach europejskich.

Biuro Studiów prowadzi wyczerpującą analizę listów słuchaczy.

Każdy list jest czytany, a wnioski, jakie z niego można wyciągnąć, komunikowane są odpowiednim wydziałom. W ten sposób, słuchacze wprzagnięci zostali do trudnej pracy układania programów radjowych, stając się nie tylko ich odbiorcami, ale i w dużej mierze współtwórcami.

Wyniki analizy listów słuchaczy do radja, są zbyt cenne dla wszystkich aby mogły pozostać w ukryciu. Cenne są one nie tylko dla radja, które czernie z nich wskazówki i zachęty do pracy, ale również dla słucha-

czy, którzy winni wiedzieć, jak inni reagują na to, co również wysłuchali. Dopiero wzajemne konfrontowanie krytycznych uwag radjosłuchaczy, może wyrobić wśród ogółu abonentów Polskiego Radja właściwy stosunek do programów radjowych, stosunek, który będzie polegał nie na mechanicznym odbieraniu wrażeń z głośnika, ale na czynnym i twórczym ich przeżywaniu.

W wiosennym programie Polskiego Radja, który rozpoczyna się 1 marca, Biuro Studiów rozpoczyna regularne rozmowy ze słuchaczami. Dwa razy w miesiącu, w pierwszy i trzeci wtorek o godz. 22.30, Biuro Studiów będzie ze słuchaczami swobodnie gawędzić, przedstawiając im różne problemy radiowe do rozważenia. W ten sposób zacieśni się kontakt radja ze słuchaczami, z których udziału niowetabularnie może wznosić się do zadania programowców Polskiego Radja.

Już ukazał się
zeszyt 37

PORWANA

W NOC POŚLUBNA

Dzieje miłości i cierpienia niewinnych serc
Do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich
Cena 20 gr. Zeszyt 1 BEZPŁATNIE

Marzec

3

Niedziela
Zapustna

KRONIKA KRAKOWA

Obniżka komornego na widowni

W kołach lokatorskich kolportowane są wiadomości o spodziewanych posunięciach w kierunku unormowania sprawy komornego.

Jak bowiem wiadomo, komorne od roku 1927 nie uległo redukcji, podczas gdy wszystkie inne koszty obywatela spadły w dość znacznym stopniu.

Faktem jest, iż wysokie komorne wytwarza znaczne zaleganie z czynszem, i że wobec tego odsetek nieplacących komornego dochodzi w chwili obecnej do 45 proc. wpływów brutto. Taki stan rzeczy zmusza zarówno sfery gospodarcze jak i czynniki miarodajne do zastanowienia się nad kwestją unormowania zagadnienia.

Krążące pogłoski o zamiarze obniżki komornego kosztem zniesienia ochrony lokatorów narazie nie są realne. W każdym razie spodziewać należy się w najbliższych miesiącach poważnych zmian w dziedzinie stosunków pomiędzy właścicielami nieruchomości a lokatorami.

Ze sportu:

Nowy zarząd klubu sportowego „Łobzowianka“

Walne Zebranie KS. „Łobzowianka“ odbyte dnia 17 lutego br. wybrało następujący Zarząd: Protaktor honorowy Klubu p. plk. Brożek Kaz., prezes hon. p. Hubaty M., prezes Klubu p. Tombiński H. wicepr. pp. Wydmański J. i Matoń J., sekretarz i kier. s.p.n. p. Baczek T., zast. sekr. Nowak A. zast. kier. Rachel, skarbnik Dr. Singer H., zast. Żywiecki Fr. czł. Wydz. pp. Lebioda J., Habowski Fr., Jansta A., Olsz J., Sowiński T. i Nykiel J., gosp. Sliwa Br., zast. Palich J. Komisja rewiz. p. Jasiński R., Bardel St. i Rychta.

Z siekierą na komornika

Wczoraj przed sądem okręgowym w Krakowie zasiadli na ławie oskarżonych Józef Nawara i jego żona Agnieszka zam. przy ul. Legionów 20 w Podgórzu.

Akt oskarżenia zarzuca im że 18 maja ub. roku w Krakowie

gdym przyszedł do ich mieszkania komornik Józef Narowski celem dokonania eksmisji z mieszkania, użyli względem niego przemocy rzuciwszy się na niego z siekierą.

Na skutek takiej groźby która wobec tego że osk. znany jest

z awantur i mógł dokonać czynu szaleńczego, komornik od eksmisji odstąpił.

Sąd skazał osk. Nawarę na 2 tygodnie aresztu, zaś sprawę żony wyłączone.

Rozp. przew. so. dr. Bobilewicz osk. prok. dr. Jaroński.

Mordercy przed sądem

Na terenie lasów państwowych w Drwinie k. Bochni obchodzili teren trzech leśniczy Sielecki i gajowy Kuźnik.

W pewnej chwili spłoszyli znanych kłusowników a to Piotra Młynarczyka z Drwiny i Józefa Dąbrowskiego.

Na ich widok kłusownicy poczęli uciekać. W pogoń za nimi

rzucił się gajowy Kuźnik, w momencie gdy miał przytrzymać osk. Młynarczyka tenże przyłożył uciętą karabin do ramienia chcąc z niego wystrzelić do Kuźnika, uciekł jednak leśniczy Pielecki i celnym strzałem wytrącił mu karabin z ręki.

Za zamordowanie gajowego

które nie nastąpiło dzięki leśniczemu oraz za posiadanie nieprawnie broni stanęli obaj a to Młynarczyk i Dąbrowski przed sędzią dr. Bobilewiczem i osk. publ. Jarońskim w sądzie okr. karnym w Krakowie.

Rozprawę celem przesłuchania świadków odroczone.

Kwawy dramat narzeczeński

Darachów (pow. Trembowla) była widowścią krwawego dramatu. O godz. 4 nad ranem dostał się Józef Rogalski z Pantalich do mieszkania swej narzeczonej Ireny Woźny i do leżącej jeszcze w łóżku ireny oddał kilka strzałów z rewolweru. Jedna kula przeszła między klatki piersiowej i utkwiała w prawym ramieniu, druga zaś przeszła przez lewą rękę. Bratanica Julja, która spała z Ireną W., otrzymała strzał podskórny w lewą przedramię. Po dokonaniu zbrodni Rogalski opuścił mieszkanie i w odległości 400 kroków strzelił sobie w lewą pierś, raniąc się ciężko. Woźną i Rogalskiego nmieszczono w szpitalu w Tarnopolu, bratanicę Julję zaś pozostawiono opiece domowej. Dochodzenia w toku.

Na grobie matki targnęła się na swe życie

Na cmentarzu prawosławnym w Zgierzu targnęła się na swe życie, na grobie swej matki, zmarłej przed kilkoma dniami, 25-letnia Olga Śmietanik, mieszkająca w Adalmówku. Desperatkę w stanie agonii odwieziono do szpitala.

Krwawe wesele

W czasie wesela we wsi Korostycze pow. brzeskiego, mieszkając teje wsi Sieliwoniuk Grzegorz na tle nieporozumień osobistych zadał ranę nożem w lewy bok Tymoniukowi Janowi, którego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala. Sprawcę aresztowano.

Skandaliczna afery erotyczna

W Stryju ujawniona została wielka afery na tle erotycznym, która przekracza w swej ohydzie znane dotychczas podane afery na tamtejszym terenie. Bohaterami tej afery są dwaj panowie zajmujący w Stryju poważne stanowiska.

Nazwiska ze względu na dobro śledztwa trzymane są narazie w tajemnicy.

Dowiadujemy się w tej sprawie, iż wymienieni panowie utrzymywali od dłuższego czasu stosunki erotyczne z małoletnimi dziewczętami liczącymi 10 do 12 lat.

Dotychczas ujawniono 4 ofiary zbrodni.

Charakterystycznym jest przytem, że poszkodowane są dziećmi kolegów owych „bohaterów“ tej skandalicznej afery.

Oszust w roli księdza

Na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Poznaniu zasiadł niejaki Marjan B., oskarżony o oszustwo i podrabianie dokumentów. Wymieniony w przebraniu księdza zgłosił się do Kurji Arcybiskupiej w Poznaniu, prosząc o wyrobienie mu ulgowego paszportu na wyjazd do Rzymu, celem odbycia tam studjów duchownych, przyczem przedłożył sfałszowane dokumenty.

Sąd skazał osk. na 8 miesięcy więzienia.

KONKURS

Odpowiedni kandydaci na stanowisko podrabina w Mikołajowie n/D. zechcą zgłosić się w przeciągu miesiąca do Zyd. Gminy Wyznaniowej, Rozdół.

Tajemniczy trup w studni

W studni Stefana Czumaka w Klewanu k. Równego znaleziono zwłoki Mefodija Krochmaluka, 35-letniego gospodarza z tejeje miejscowości, który jeszcze 19 lutego wydalil się z domu. Przyczyna śmierci nie została jeszcze ustalona. Władze prokuratorskie zarządziły dochodzenie.

Samobójstwo fotografa

Wczoraj popełnił samobójstwo przez powieszenie się na sznurze w ustępie domu przy ulicy Grodzkiej 26 w Krakowie Fr. Zakulski lat 66, czeladnik fotograficzny zajęty w zakładzie fotograficznym Kryjaka, róg ulicy Grodzkiej a Dominikańskiej.

Wzwanym lekarz pogotowia polecił przewieźć zwłoki do Zakładu medycyny sądowej.

Powodem samobójstwa rozstrój nerwowy.

Aresztowania

Policja krakowska aresztowała Heretyka Jana jat 51 za kradzież.

Konika Antoniego lat 47 robotnika zam. przy ul. Barakowej L. 22 m. 30, za uszkodzenie ciała, przez zadanie nożem na ul. Stradomskiej Pinczer Antoninie lat 30, robotnicy, zam. w Kobierzynie pow. Kraków, rany klótej w okolicy lewego talerza biodrowego.

Skrzypka Ludwika, lat 30, zam. w Olszy przy ul. Popsutej L. 39, i Surówkę Marję, lat 34, bez zajęcia, zam. przy uj. Kalwaryjskiej L. 34 oboje poszukiwanych przez P. P.

Teatr miejski: pop. „To więcej niż miłość“ wieczorem „Poskromienie złoŃnicy“.

Teatr żydowski: „Berrobotny“, Teatr Demu Żołnierza: „Za dawnych dobrych czasów“.

Repertuar kin krakowskich

Adria: „Pan bez mieszkania“.
Apollo: „Antek pelicmaister“.
Atlantyc Siostra Marta jest szpiegiem
Bagatela: „Nocny lot“ oraz rewja „Ach to Zakopane“.
Dem żołnierza „Nie jes-em aniołem“
Promień: „Czibi“.
Słonko: „Hanka, czarne oczy“.
Świt: „Niedokończona symfonia“.
Sztuka: „Kuszanie szatao“.
Ulecha Siostra Marta jest szpiegiem
Wanda: „Sprzedany głos“.
Zerze: „Prekurator Alicja Hora“

Radjo

Kraków. G. 9,00 Transm. z Warsz. 10,00 Nabożeństwo z Poznania 11,57 Hejał 12 03 Transm. z Warsz. 12,05 Przegląd teatralny 12,30 Tr., z Wilna 13,00 „Fireyk w zalotach“ 14,00 Muzyka 15,00 Z cyklu „Szanny zdrowie należycie 15 15 Scenki i menolegi humorystyczne 15,25 Transm. z Warsz. 15,45 Pogadanka 16 00 Transm. ze Lwowa i Warsz. 19,08 Recital wiolenkowy 20,30 Muzyka 20,45 Transm. z Warsz. 21,15 Wiadem. sport. 21,30 Transm. z Lipska 22,05 Koncert.

Nocny i dzienny dyżur aptek

Apteka pod Białym Orłem Rynek A —B 45, Łobzowska 6, pod św. Kingą Grzegorzowska 9, pod Złotym Lwem Długa 4, pod Murzynem Krakowska 19.

Podgórze pod Opatrznością Bredzińskiego 1.

Dzienny dyżur aptek

Apteka pod Złotą Głową Rynek gł. 13 pod Trzema Koronami Retoryka 1. Czternasta Lubież 7, Stradom 6, Królowej Jadwigi Karmelicka 9, Marjańska ul. Kazimierza Wielkiego 78.

Podgórze pod Opatrznością Bredzińskiego 1.

Nocny dyżur lekarzy

Dr. Baranowski Włodz. Tatarska 11
Dr. Hass Adolf Tarego 10. Dr. Kwiatkowski Stan. Pl. Matejki 6. Dr. Newweld Stan. Zamojskiego 28.

Skazanie świętokradcy

Dnia 8 stycznia br. odbyła się w sądzie okr. karnym w Krakowie rozprawa przeciwko Janowi Kozakiewiczowi, oskarżonemu o kradzież wotów wart. 2.000 zł. z ołtarza w kościele O. O. Kapucynów w Krakowie. Wyrokiem sądu został Kozakiewicz skazany na 6 lat więzienia. Oskarżony wniósł od wyroku tego apelację.

Onegdaj odbyła się ponowna rozprawa, w toku której wyszły na jaw pewne okoliczności łagodzące. I tak ustalono, że oskarżony bawiąc w Krakowie otrzymał list od matki śmiertelnie chorej. Nie mając pieniędzy na bilet powrotny dopuścił się kradzieży wotów w celu uzyskania potrzebnej gotówki.

Po przeprowadzonej rozprawie skazano Kozakiewicza na 3 lata więzienia.

Porzuciła pięcioro dzieci w gminie żydowskiej

Na ławie oskarżonych w sądzie okr. karnym w Krakowie zasiadła wczoraj 44-letnia Gusta Strumer z Krakowa oskarżona o to, że dn. 24 X. 1934 r. porzuciła 5-cioro swoich dzieci poniżej lat 13 w gminie izraelskiej. Sąd po przeprowadzonej rozprawie uniewinnił oskarżoną od winy i kary.

Rozp. przew. so. dr. Wasilewski osk. prok. dr. Dulęba.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków ul. Na Gródka 2 — Telefon 173-02 (od godz. 8—11 w poł.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej cała strona 800 zł., pół strony 500 zł. i wiersz. mm. 50 gr.

— bae 15 — a vras

Odpowiedzialny Redaktor i Wydawca Alfred Kwiatkowski

Drukarnia „Monopol“, Kraków Na Gródka 2. Telefon Nr. 173 02